

4P ZIEKTEBELEID met pilot informatie

Inleiding

Bij De Kinderhaven staat het welbevinden van kind centraal. Als een kind zich niet lekker voelt, heeft het vaak extra verzorging en aandacht nodig die we bij De Kinderhaven niet altijd kunnen bieden. We vinden het belangrijk dat de verantwoordelijkheid van een ziek kind bij de ouders/verzorgers ligt. Daarom nemen we altijd contact op met de ouders om te overleggen en afspraken te maken. Als we zien dat een kind zich niet lekker voelt en niet mee kan doen met het dagprogramma, vragen we de ouders om het kind op te komen halen. Bij 39 graden koorts vragen de ouder(s) om het kind op te halen of niet te brengen, omdat de kans bestaat dat de koorts oploopt en het kind niet op zijn plek is.

Een ziek kind kan beter thuis blijven als het erg ziek is of de rest van de groep kan aansteken. Het is belangrijk om te weten of het kind op de groep kan blijven of de ouders of een arts op de hoogte moet worden gebracht. In dit ziektebeleid staat beschreven wanneer kinderen wel en niet naar de kinderopvang mogen komen als ze ziek zijn en hoe er wordt omgegaan met medicatie en zelfzorgmiddelen. Bij sommige infectieziekten – die ernstig kunnen zijn – mag het zieke kind niet naar het kindercentrum komen om zo de groep en de beroepskrachten te beschermen. Dit gaat altijd in overleg met de GGD.

GGD

Met de afdeling infectieziektebestrijding van de GGD kunnen we contact opnemen over:

- het wel of niet weren van een kind
- maatregelen om verspreiding te beperken
- ouders van andere kinderen informeren over de ziekte, zodat zij kunnen opletten op de verschijnselen. Soms neemt de GGD contact op met de ouders.
- overige kinderen uit voorzorg medicijnen of vaccin geven.

Contact opnemen met de huisarts

Normaal gesproken nemen de ouders van het kind contact op met de huisarts. Als een kind ziek is, nemen we contact op met de ouders/verzorgers en vragen we ze om contact op te nemen met de eigen huisarts.

Alleen bij dringend gevaar nemen we zelf contact op met de huisarts:

- het kind het plotseling benauwd krijgt;
- het kind bewusteloos raakt of niet meer reageert;
- het kind plotseling hoge koorts krijgt;
- het kind plotseling ernstig ziek wordt;
- ernstige ongevallen gebeuren.

Elke locatie heeft afspraken gemaakt met een huisarts (sociale kaart). We zullen de ouders zo snel mogelijk op de hoogte brengen. Als er geen arts bereikbaar:

- Bellen met 112 voor een ambulance:
 - o beschrijf duidelijk de situatie;
 - o vermeld het adres en naam van de locatie van De Kinderhaven
 - o vragen om advies wat we in de tussentijd moeten doen

Kinderen met een chronische ziekte of afweerstoornis

4P Ziektebeleid		
Kwaliteitshandboek De Kinderhaven	Jolanda van Mulken	
Juli 2024	Versie 4	Pagina 1 van 7

Sommige kinderen hebben een bepaalde afweerstoornis waardoor zij vatbaarder zijn voor ziektes. Indien het kindercentrum hiervan op de hoogte is kunnen zij de ouders informeren wanneer er een infectieziekte heerst.

Medicijngebruik

De Kinderhaven heeft geen medicijnen, pedagogisch medewerkers zijn niet medisch geschoold en hebben geen kennis van medicijnen. Als kinderen tijdens de opvang medicatie nodig hebben, vult de ouder/verzorger het *2F Medicatieformulier* in zodat de medewerkers in opdracht van ouder(s)/verzorger(s) de medicatie op de juiste manier kunnen toedienen. Ook voor homeopathische geneesmiddelen en zelfzorgmiddelen. Op dit formulier worden de volgende afspraken schriftelijk vastgelegd:

- welk medicijn, gebruik en dosering van medicijn, wanneer en hoe vaak het toegediend moet worden, hoe lang het medicijn bewaard kan worden en op welke manier (volgens verpakking). We nemen alleen medicijnen aan in de originele verpakking en vragen naar de bijsluiter om op de hoogte te zijn van de bijwerkingen.
- Op de overeenkomst houden we een aftekenlijst bij wanneer het kind het medicijn heeft gehad.

Dit geldt ook voor het toedienen van een zetpil/ paracetamol voor pijnbestrijding. We geven geen paracetamol tegen de koorts, omdat het niet nodig is om de temperatuur te verlagen. Heeft je kind de avond of de nacht voor het bezoek aan De Kinderhaven een zetpil/paracetamol gekregen, dan vragen we de ouders nadrukkelijk om ons hiervan op de hoogte te brengen.

Koorts

Koorts komt veel voor bij kinderen, vooral bij kinderen onder de 5 jaar. Een kind heeft koorts als de lichaamstemperatuur 38 graden is of hoger. Een pedagogisch medewerker kan op basis van het gedrag van het kind (lusteloosheid, rode wangen, loopneus etc.) bepalen of een kind koorts heeft.

Hoe gaan we om met koorts?

- We gaan de temperatuur van een kind pas meten als een kind zich lusteloos voelt en niet mee kan doen met het programma op de groep. Wanneer het kind normaal speelt, drinkt en plast, is dat geruststellend en wordt er niet gemeten. Als dat niet zo is nemen we contact op met de ouders.
- Stel dat een kind opvallend warm is, dan meten we de temperatuur. Bij 39 graden koorts vragen de ouder(s) om het kind op te halen of niet te brengen, omdat de kans bestaat dat de koorts oploopt en het kind niet op zijn plek is.
- De relatie tussen een koortsstuip en een uitgewerkte paracetamol is er niet. Als het kind gebracht wordt met een paracetamol, dan vragen we de ouders nadrukkelijk om ons hiervan op de hoogte te brengen.
- We geven geen paracetamol bij koorts, omdat het niet nodig is om de temperatuur te verlagen.
- Kinderen mogen in bed slapen met koorts (als ze zich goed voelen). We zorgen dat het kind niet te warm is gekleed zodat het de warmte kwijt kan. Het kind wordt extra gecontroleerd tijdens het slapen.

We meten de temperatuur met een rectale thermometer, terwijl het advies is om in de kinderopvang met een voorhoofd- of oor thermometer te meten. We maken deze keuze omdat de ervaring leert

4P Ziektebeleid		
Kwaliteitshandboek De Kinderhaven	Jolanda van Mulken	
Juli 2024	Versie 4	Pagina 2 van 7

dat de meting met een rectale thermometer het meest nauwkeurig is. We vragen bij de intake toestemming aan ouders hiervoor. We hebben een oor- en/of oor thermometer in huis.

Infectieziektes en de richtlijnen GGD

Sommige kinderziektes zijn besmettelijk, maar wanneer bekend is dat een kind de betreffende ziekte heeft, is het besmettingsgevaar vaak juist alweer geweken. Besmettelijkheid van een ziekte is dus niet altijd een reden dat een kind niet kan komen naar de kinderopvang. We volgen de richtlijnen van de GGD. Bij onduidelijkheden of vragen over infectieziekten neemt het locatiehoofd contact op met de GGD.

Wettelijke verplichte melding van infectieziekten

Wanneer er een ongewoon aantal kinderen en medewerkers met een bepaalde ziekte in een kindercentrum komen moet dit volgend artikel 26 van de Wet publieke gezondheid gemeld worden bij de GGD. Het locatiehoofd zal de melding doen binnen één dag (wettelijk).

We doen een melding bij:

- Acute maag- en darmaandoeningen. Diarree is een meldingsplichtige ziekte wanneer er meerder personen op de groep diarree hebben.
- Geelzucht (Hepatitis A, Hepatitis B))
- Huidaandoeningen (zie vlekjesziekten): bij twee gevallen van plotselinge optredende huiduitslag
- andere ernstige aandoeningen zoals hersenvliesontsteking of meerdere gevallen van longontsteking in korte tijd.

Vlekjesziekten/ huidaandoeningen

Onderstaande vlekjesziekten zijn meldingsplichtig wanneer twee of meer personen, binnen twee weken dezelfde uitslag hebben. We zullen aan de ouders vragen om naar de huisarts te gaan, om de vlekjes te kunnen duiden. Als een van onderstaande ziektes op de groep heerst, zullen we de ouders op de hoogte brengen met de informatie van de GGD. Kinderen mogen wel naar de kinderopvang komen.

Bij de mazelen, rode hond wordt eerst overlegd met de GGD voordat de kinderen kunnen komen. Bij krentenbaard kan overlegd worden met de GGD.

- Roodvonk
- Vijfde ziekte
- Waterpokken
- Zesde ziekte
- Hand, voet en mondziekte
- Krentenbaard: de GGD kan adviseren om kinderen te weren wanneer de wondjes erg groot zijn en meerdere kinderen ziek zijn.
- Mazelen: we overleggen ook met de GGD over het omgaan met niet-gevaccineerde kinderen.
- Rode hond: we overleggen ook met de GGD op welke manier we de ouders en de beroepskrachten gaan informeren.

Andere (infectie)ziektes

Hieronder informatie over andere (infectie)ziektes. In sommige gevallen hebben we aanvullende maatregelen in het belang van het kind of andere kinderen.

- Diarree of braken

Kinderen met klachten voelen zich vaak te ziek om naar de kinderopvang te gaan. Bij diarree of veelvuldig braken vragen wij om je kind thuis te houden (zie ook bij meldingsplicht) totdat het braken

4P Ziektebeleid		
Kwaliteitshandboek De Kinderhaven	Jolanda van Mulken	
Juli 2024	Versie 4	Pagina 3 van 7

of de diarree over is. Als het kind ziek wordt bij De Kinderhaven, zullen we contact opnemen met de ouders om het kind op te halen na drie waterdunne luiers of veelvuldig toiletgebruik of braken. Dit gaat altijd in overleg.

Heeft een kind bloed bij de diarree, dan informeren we de ouders zodat zij met het kind naar de huisarts kunnen gaan. Soms worden kinderen met diarree wel geweerd op advies van de GGD. Kinderen die nog borstvoeding krijgen hebben vaak ook dunne ontlasting, dit is geen diarree.

- Buikgriep

Kinderen met klachten voelen zich vaak te ziek om naar de kinderopvang te gaan. Als de buikgriep over is en het kind zich weer goed voelt, kan het gewoon weer naar de kinderopvang.

- Kinkhoest

Als je kind kinkhoest heeft en zich goed voelt, kan het gewoon naar de kinderopvang. Kinkhoest is al besmettelijk voordat je weet dat je het hebt.

- Koortslip

Een kind met een koortslip hoeft niet geweerd te worden.

- Middenoorontsteking en loopoor

Kinderen met een middenoorontsteking en / of loopoor mogen gebracht worden mits het kind geen koorts heeft en zich goed voelt.

- Oogontsteking

Een kind met een oogontsteking hoeft niet geweerd te worden mits het kind er niet ziek van is. De aandoening is meestal een gevolg van een verkoudheid en verloopt niet ernstig.

- RS

Omdat het RSV of RS-virus zo vaak voorkomt als verwekker van gewone verkoudheid, is contact met dit virus niet te vermijden. Bijna alle kinderen krijgen in het eerste levensjaar een infectie met dit virus. Kinderen mogen dan ook gewoon gebracht worden. Heeft uw kind een infectie door het RS-virus? Vertel het dan aan de pedagogisch medewerker of de leerkracht. Zij kunnen in overleg met de GGD andere ouders informeren.

Wormpjes

Kinderen met wormpjes hoeven niet geweerd te worden. De aandoening is niet ernstig en goed te behandelen.

Behandelen van hoofdluis

Kinderen met hoofdluis mogen onbehandeld niet naar De Kinderhaven komen, omdat hoofdluis zich snel kan verspreiden onder kinderen. Als hoofdluis ontdekt is, nemen wij contact op met de ouders. Als de hoofdluis behandeld is, kunnen kinderen wel naar De Kinderhaven komen. Het is belangrijk dat de behandeling zo snel mogelijk gestart wordt om zo te voorkomen dat andere kinderen ook hoofdluis krijgen. Andere ouders worden op de hoogte gebracht dat er hoofdluis is geconstateerd op de groep.

Wat is het? Volwassen hoofdluisen zijn kleine, beestjes van ongeveer drie millimeter groot die te zien zijn bij controle. Luizen leven van het bloed dat ze opzuigen op de hoofdhuid en zitten het liefst op behaarde en warme plekjes zoals achter de oren, in de nek of onder een pony. De luis is grijsblauw of, nadat hij bloed opgezogen heeft, roodbruin van kleur. De neten (eitjes van de luizen), zijn 1 millimeter groot en grijswit van kleur. Ze lijken op roos. Het verschil is dat roos los zit terwijl neten

4P Ziektebeleid		
Kwaliteitshandboek De Kinderhaven	Jolanda van Mulken	
Juli 2024	Versie 4	Pagina 4 van 7

juist aan het begin van de haren kleven. Neten komen binnen tien dagen uit en na een week kunnen de jonge luizen weer nieuwe eitjes leggen. Kinderen met luizen klagen vaak van jeuk op de hoofdhuid. Niet ieder kind met luizen heeft er last van.

Behandelen: de beste aanpak is om het haar twee weken lang elke dag goed door te kammen met een fijntandige kam. Het duurt 10 dagen voor een eitje van een hoofdluiz uitkomt. De eitjes zijn moeilijk te verwijderen, maar hoofdluizen blijven in de luizenkam achter. Als je twee weken elke dag kamt, kun je alle hoofdluizen verwijderen. Het kammen kan ook in combinatie met een antihoofdluismiddel (ook 14 dagen).

Het kammen gaat als volgt:

- Maak het haar goed nat, bescherm de ogen met een washandje.
- Breng ruim crèmespoeling in het haar en spoel dit NIET uit.
- Kam de knopen en klitten uit het haar met een gewone kam.
- Houd het hoofd voorover boven een wasbak of een stuk wit papier en kam het haar van achteren naar voren met een fijntandige kam tegen de schedelhuid aan. Start bij het ene oor en schuif na elke kambeweging, plukje voor plukje, op richting het andere oor.
- Veeg tussendoor de fijntandige kam regelmatig af aan een witte papieren servet of zakdoek en kijk of er luizen op het papier zichtbaar zijn. Spoel gevonden luizen door de wc of wasbak.
- Spoel de crèmespoeling uit het haar.
- Na gebruik de kam goed reinigen met water en zeep en de luizen en neten verwijderen.
- Vastgeplakte neten kan men eventueel losweken door een doekje met azijn op het haar te deppen.

Hygiënisch werken

Verspreiding van ziekteverwekkers wordt beperkt door een goede hygiëne. Een hygiënische omgeving is belangrijk voor de gezondheid van het kind. Elke medewerker weet hygiënisch te werken (*2P Hygiëne op de groepen*).

EHBO diploma

Op elke kinderopvanglocatie is altijd minimaal één medewerker aanwezig die in het bezit is van een geldig kinder- EHBO diploma.

Bekwaamheidsverklaring

Het kan voorkomen dat dit nodig is om een kind op te kunnen vangen. Als een arts aan een pedagogisch medewerker een opdracht tot een voorbehouden handeling geeft, wordt een "bekwaamheidsverklaring" opgesteld. In deze verklaring moet worden opgenomen door wie de opdracht is gegeven en welke handeling mag worden uitgevoerd. Ook moet de arts verklaren dat de medewerker naar zijn oordeel bekwaam is. Arts, beroepskracht en de ouders moeten de bekwaamheidsverklaring ondertekenen.

Vaccinaties en het Rijksvaccinatieprogramma

Wij staan achter de uitvoering van het Rijksvaccinatieprogramma. Als kinderopvangorganisatie werken we samen met de GGD en bij vragen over infectieziekten volgen we hun adviezen op. Ongevaccineerde kinderen zijn op dit moment welkom op de kinderopvang. Als ouders aangeven dat hun kinderen niet (gaan) deelnemen aan het Rijksvaccinatieprogramma gaan wij met hen in gesprek. Wij vinden het belangrijk dat wij een veilige omgeving kunnen bieden voor kinderen en daar vinden wij deelname aan het Rijksvaccinatieprogramma ook bij horen.

4P Ziektebeleid		
Kwaliteitshandboek De Kinderhaven	Jolanda van Mulken	
Juli 2024	Versie 4	Pagina 5 van 7

Pilot koorts en medicatiegebruik tot en met 1 september 2024

Tot en met 1 juli hadden we een pilot om na te gaan hoe wij bij De Kinderhaven omgaan met koorts en het geven van een paracetamol, zonder dat het welzijn van het kind vergeten wordt. Inmiddels hebben we de pilot besproken met in het de onderstaande overzicht de aanpassingen. Deze aanpassingen zijn al verwerkt in het ziektebeleid. Na 1 september wordt deze pilot nogmaals besproken en afgerond met de definitieve aanpassingen.

<i>Pilot tot 1 juli</i>	<i>Aanpassingen tot 1 september</i>
We gaan de temperatuur van een kind pas meten als een kind zich lusteloos voelt en niet mee kan doen met het programma op de groep. Wanneer het kind normaal speelt, drinkt en plast, is dat geruststellend en wordt er niet gemeten.	Dit blijft zo
Kinderen mogen in bed slapen met koorts (als ze zich goed voelen). Kleeft het kind niet extra warm aan, maar zorg dat het de warmte kwijt kan. Controleer dit kind extra bij het slapen.	Dit blijft zo
Stel dat een kind opvallend warm is, meet dan de temperatuur met een oor- en/of voorhoofdthermometer. Stel dat de koorts erg hoog is, overleg dan altijd met je locatiehoofd om de vervolgstappen te bespreken. De ouders worden dan ook op de hoogte gebracht.	Bij 39 graden koorts vragen we de ouders om het kind op te halen of niet te brengen.
De relatie tussen een koortsstuip en een uitgewerkte paracetamol is er niet. Een kind dat gebracht wordt met een paracetamol kan opgevangen worden. We vinden het fijn als de ouders dit doorgeven.	Als kinderen gebracht worden met een zetpil of paracetamol, vragen we de ouders nadrukkelijk om dit door te geven.
De Kinderhaven heeft geen medicijnen, pedagogisch medewerkers zijn niet medisch geschoold en hebben geen kennis van medicijnen. Als kinderen tijdens de opvang medicatie nodig hebben, vullen ouders het medicatieformulier in zodat medewerkers in opdracht van ouder(s)/verzorger(s) de medicatie op de juiste manier kunnen toedienen. Dit geldt ook voor het toedienen van een zetpil/ paracetamol voor pijnbestrijding. Het heeft zeker niet onze voorkeur om paracetamol bij koorts te geven, omdat het niet nodig is om de temperatuur te verlagen.	Wij geven geen paracetamol bij koorts, omdat het niet nodig is om de temperatuur te verlagen.
Temperatuur meten	Een oor/voorhoofd thermometer werkt niet goed. Rectaal meten is het meest betrouwbaar en dat willen we ook gebruiken bij De Kinderhaven. Er is een oor- en voorhoofdthermometer in huis. Het is dan nodig om toestemming te vragen aan alle ouders.

Waarom deze pilot?

De Brancheorganisatie Kinderopvang BK (De Kinderhaven is hierbij aangesloten) heeft een 'Notitie Medische handelen in de kinderopvang' uitgebracht. Hierbij worden de volgende punten genoemd waar we iets mee moeten gaan doen:

- Kinderen worden onnodig veel gemeten om te checken of ze koorts hebben
- Waarom geven we kinderen geen paracetamol om zo toch makkelijk de dag op de opvang te kunnen blijven?
- Rectaal meten heeft in de medische zorg de voorkeur omdat het erg betrouwbaar is. Je kunt deze methode eenvoudig vervangen door de temperatuur te meten via het oor of voorhoofd. Dat lijkt voor toepassing in de kinderopvang meer dan voldoende. Het doel van het meten niet is om een precieze temperatuur te achterhalen maar om te checken of een kind verhoging of koorts heeft. Ook hebben de meeste ouders de voorkeur voor het gebruik van een voorhoofd- of oor-thermometer.
- Wij adviseren om in het algemene protocol op te nemen dat pedagogisch medewerkers niet zelf mogen beslissen of zij een kind paracetamol toedienen zonder voorafgaande toestemming van ouders. Ouders dienen hier expliciet toestemming voor te geven. Dit kan door middel van een algemeen toestemmingsformulier of mondeling in een specifieke situatie.

bronvermelding:

GGD Hollands Midden www.ggdhm.nl, Hygiëne richtlijnen voor kinderdagverblijven, peuterspeelzalen en buitenschoolse opvang (brochure RIVM), www.boink.info, Notitie Medische handelingen in de kinderopvang (BK), Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid, informatie over ziektebeelden voor kinderdagverblijven, peuterspeelzalen en buitenschoolse opvang, 2018.

4P Ziektebeleid		
Kwaliteitshandboek De Kinderhaven	Jolanda van Mulken	
Juli 2024	Versie 4	Pagina 7 van 7